

ВЕЖБЕ ПИСАЊА

1. Преписивање
2. Диктат
3. Писање одговора на постављена питања
4. Вежбе састављања реченице

1. Преписивање

- Преписивањем се савладава техника почетног писања. Ученик правилно преписује слова, речи и реченице, правилно уобличава и повезује слова у речима и развија брзину писања.

- Преписивањем се изграђују навике писања, правилно држање оловке, правилан положај тела и начин држања свеске.

- Облици преписивања у настави почетног писања:

- преписивање речи,
- преписивање реченица,
- преписивање краћег текста,
- преписивање краћег одломка,
- преписивање са допуњавањем реченице,
- преписивање са проширивањем реченице,
- преписивање штампаног текста писаним словима,
- преписивање узорног рукописа.

- Ученик се не сме преоптеретити преписивањем. Препоручљиво је да ученици преписују познати, обрађени текст.

2. Диктат

- Диктирање у настави почетног писања треба почети реченицама које су једноставне, које не садже више од две, три речи.

- Реченице и текстови који се диктирају морају бити једноставни, јасни и разумљиви.
- Реченице и текстови који се диктирају морају бити примерени узрасту ученика.
- Не треба диктирати ученицима када су преморени.
- Ученик мора бити мотивисан за диктирање и за тако нешто мора се припремити.
- Увек треба прочитати све реченице или цео текст диктата, затим полако диктирати реченицу по реченицу, а затим поново прочитати све реченице или текст.
- У периоду када се учи писање могу се применити следећи облици диктирања:
 - диктат као једноставна вежба за унапређивање писања;
 - диктат са предусретањем грешака;
 - аутодиктат;
 - изборни диктат.

3. Писање одговора на постављена питања

- У току одговарања на постављена питања потребно је да се ученик целовито изражава, да користи потпуне реченице, да кроз процес формирања целовитог одговора развија осећање за реченицу као изражајну целину.
- Важно је да ученик схвати да му је пола одговора већ дато у постављеном питању.
- Писање одговора на постављена питања може се методички различито организовати:
 - o Наставник усмено поставља питање а ученик пише одговор (ово је тежи поступак јер ученик треба да запамти питање и да пише одговор на њега);
 - o Питање се испише на табли, платну, графофолији а ученик: (1) преписује питање и одговара на њега, (2) не преписује питање већ само пише одговор.
- Увек је добро преконтролисати да ли су ученици правилно одговорили на постављено питање и како су написали тај одговор (правилно, уредно, лепо, тачно).

4. Вежбе састављања реченице

- У настави матерњег језика од првог разреда се, од обраде првих слова, кроз рад на тексту до вежби усмено и писменог изражавања, дугорочно ради на обликовању реченице, развијању осећања за реченицу, на богаћењу реченичког исказивања, изграђивању синтаксичких стандарда и облика.

- Вежбе састављања реченице морају се изводити паралелно са вежбама богаћења речника – са системом лексичких вежбања, јер без богатог речника нема богате реченице.

У периоду почетног читања и писања могу се изводити следеће вежбе састављања реченица:

- састављање реченица на словарици,
- састављање реченице на основу дате слике,
- састављање реченице на основу датог предмета,
- састављање реченице на основу датих речи,
- допуњавање реченице,
- проширивање реченице,
- састављање реченице на основу дате теме.

- На овом узрасту ученици не треба да пишу дуге реченице, и на то их не треба присиљавати, то могу бити реченице састављене од 2 до 4, највише 5 речи.

- Ученике треба припремити за ову врсту вежбања – како би најпре правилно саставили реченицу с обзиром на законитости њеног уобличавања, а потом како би рукопис био правилан и уредан.